REGERINGSRÄTTEN

RR RÄTTSFALL

Skadeersättning vid skogsbrand.

Besvär av hemmansägaren R. m. fl. angående inkomsttaxering år 1948. — Under 1947 orsakade ett SJ-lok en omfattande brand i Herrljungatrakten, varvid skogen å flera fastigheter avbrändes helt eller delvis. Fastigheternas ägare erhöllo ersättning med vissa belopp. Vid taxeringen upptogos dessa belopp såsom inkomst av jordbruksfastighet och medgavs i förekommande fall avdrag för minskning i skogs ingångsvärde. De skattskyldiga yrkade att icke bliva beskattade för ersättningarna. Det hävdades bl. a. att dessa avsett skador å själva marken. TI invände häremot att, då någon utredning till stöd för detta påstående icke förebragts, hade ersättningarna presumerats avse den växande skogen. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 6/2 1957.)

Skadestånd.

Besvär av arrendatorn L. angående inkomsttaxering år 1951. — L. erhöll under 1950 skadestånd av Kronan för förlust som uppkommit genom att han under ett tidigare år tvingats sälja sin nötkreatursbesättning på olämplig tid. PN ansåg skadeståndet utgöra skattepliktig ersättning för utebliven intäkt och således skattepliktigt. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 4/12 1956.)

Återställande av fastighets vattentillgång.

Besvär av hemmansägaren J. angående inkomsttaxering år 1950. — J. hade för uppfordring av vatten till sin gård en s. k. vädur med c:a 2,6 meters fall från källan. Av outredd anledning tog vattnet plötsligt en annan väg så att det kom upp nedanför källan vid väduren. J. var därför tvungen att kassera sin väduranläggning och i stället skaffa en pump med elmotor. RR medgav avdrag för kostnaden härför, 1.300 kr. (RR:s utslag den 4/12 1956.)

Inventarier i jordbruket eller omsättningstillgångar?

Besvär av TI angående hemmansägaren N:s inkomsttaxering år 1951. — I samband med försäljning av N:s jordbruksfastighet försålde N. å auktion bl. a. 9 smågrisar för 747 kr., tomsäckar för 311 kr., krakstör för 450 kr. och enstakar för 352 kr. PN beskattade hela försäljningssumman ifråga. Hos KR framhöll N. bl. a. att centralföreningar och spannmålshandlare alltid tillhandahölle tomsäckar när de köpte spannmålen. De egna säckarna användes alltså endast för gårdens eget behov och deras livslängd vore därför numera avsevärt större än förr. Sålunda kunde prima mjölsäckar användas 20—30 år. Störarna och stakarna kunde användas under en hel mansålder.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-19 19:03:32

TI använde att det var fråga om förbrukningsartiklar. KR förklarade att ifrågakomna grisar, tomsäckar, krakstörar och enstakar vore att anse som inventarier samt att vid försäljningen härav influten likvid bort hänföras till icke skattepliktig realisation. RR biföll TI:s talan beträffande likviden för grisarna men fastställde KR:s utslag i övrigt. (RR:s utslag den 3/1 1957.)

Annan fastighet: utrangering av värmepanna.

Besvär av disponenten G. angående inkomsttaxering år 1949. — G. yrkade hos PN vid beräkning av inkomst av hyresfastighet avdrag för värdeminskning å en under 1947 anskaffad oljeeldningsanläggning med 5 % av anskaffningskostnaden (förutom sedvanligt avdrag för värdeminskning å byggnad med 0,6 % av det taxerade byggnadsvärdet minskat med bl. a. nämnda anskaffningskostnad) samt därjämte avdrag för utrangering av en år 1942 anskaffad halvgaspanna — vilken ersatts av oljeeldningsanläggningen — med 1.604 kr., motsvarande pannans oavskrivna restvärde. PN medgav icke det yrkade utrangeringsavdraget. Hos KR åberopade G. intyg att den utrangerade pannan vore värdelös. TO avstyrkte bifall till G:s besvär, då avdrag icke torde vara medgivet vid förvärvskällan annan fastighet för utrangerade inventarier, för vilka särskilt värdeminskningsavdrag åtnjutits. Även TI avstyrkte under hänvisning till att det av punkt 3 anvisningarna till 25 § KL framginge att i sagda förvärvskälla avdrag för utrangering av maskiner och inventarier icke tillätes på samma sätt som i förvärvskällan rörelse vore stadgat. Man syntes kunna anse att ifrågavarande halvgaspanna utgjort del av byggnad, å vilken del högre värdeminskningsavdrag än å byggnaden i övrigt medgivits. Och i förvärvskällan annan fastighet torde avdrag för utrangering av del av byggnad icke kunna medgivas. — KR lämnade besvären utan bifall. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 31/1 1957.)

Anm.: Genom utgången i målet synes alltså frågan om rätt till avdrag för utrangering av värmepannor o. d. ha besvarats i negativ riktning. En annan uppfattning har uttalats av Sterner i Svensk skattetidning 1949 s. 326. Jämför även RÅ 1934 not. 144 där det var fråga om omläggning från ångvärmesystem till varmvattensystem. Arbetet bestod i insättning av nya pannor, reparation av igenrostade rör m. m. Det hela kostade c:a 13.000 kr. och det visades genom intyg, att det skulle kostat 6.000 kr. att bringa den gamla ångvärmeledningen i tillfredsställande skick. RR medgav avdrag med 6.000 kr., enär "klaganden finge anses berättigad att — — — erhålla avdrag dels för värdeminskning genom utrangering av värmeledningspannor och dels för nödiga kostnader å reparation och underhåll av de till den äldre värmeanläggningen hörande ledningsrören ävensom å utbyte av dylika rör mot nya sådana, i den mån sistberörda kostnader ej föranletts av värmesystemets omläggning samt antagas finge att summan av sålunda avdragsgilla belopp icke understege 6.000 kr." (Sv. sk.t. 1946 s. 125). Om det här av RR själv använda uttrycket avdrag för "värdeminskning genom utrangering" åsyftat utrangeringsavdrag i samma mening som i 1957 års fall kan diskuteras. Det framgår icke att högre värdeminskningsavdrag tidigare skulle ha åtnjutits för de ersatta värmepannorna i 1934 års fall.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-19 19:03:32

Värdering av andel i handelsbolag.

Besvär av TI angående fru Ö:s förmögenhetstaxering år 1949. — PN uppskattade värdet av fru Ö:s 1/32-del i ett handelsbolag till 29.000 kr. KR nedsatte värdet till 5.280 kr., motsvarande på fru Ö. belöpande andel av bolagets kapitalkonto ökat med dold reserv i fastighet och i varulager. TI framhöll, att en bolagsandel borde upptagas till dess beräknade saluvärde vid beskattningsårets utgång och att hänsyn därvid, liksom beträffande aktier, borde tagas till avkastningen. Denna hade under beskattningsåret uppgått till 5.982 kr., alltså mer än det av KR uppskattade värdet. TI yrkade fastställelse av PN:s beslut. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 4/12 1956.)

Varulagervärdering.

Besvär av TI angående handlanden H:s inkomsttaxering år 1949. — H. hade uppgivit värdet av inneliggande lager i sin herr- och damkonfektionsrörelse till 151.193 kr., motsvarande det i räkenskaperna bokförda värdet. Anskaffningsvärdet uppgick till 292.163 kr. Värdet av inkuranta varor hade uppgivits till 40.216 kr. och dold reserv till 100.796 kr. TN kom fram till ett lagervärde av 226.793 kr. genom att minska anskaffningsvärdet med det uppgivna värdet å inkuranta varor och från det därefter återstående värdet avdraga 10 % därav för inkurans och prisfallsrisk. PN beräknade värdet till 176.359 kr., därvid det schablonmässiga avdraget ökades till 30 %. KR: ej ändring. TI yrkade hos RR fastställelse av TN:s värdering. Ett schablonmässigt avdrag för inkurans om 10 à 15 % vore i de flesta fall tillräckligt. För att undvika tvister om inkuransavdrag hade PN i allmänhet följt en av taxeringsintendenten E. Annell gjord rekommendation att godkänna den skattskyldiges värdesättning av svårt inkuranta varor (beträffande vilka värdeminskningen var 50 % eller mera) samt att därjämte medgiva ett schablonavdrag för övriga varor, som kunde antagas vara antingen helt kuranta eller måttligt inkuranta. Inom beklädnadsbranschen, där risken för inkurans ansetts större än inom andra branscher, hade i allmänhet medgivits ett schablonavdrag om 15 %. — RR biföll TI:s talan. (RR:s utslag den 5/12 1956.)

Pension från Social Security Administration i U. S. A.

Besvär av fru A. angående inkomsttaxering år 1953. — Fru A. yrkade att icke varda beskattad för ett belopp av 1.645 kr. som hon uppburit såsom pension från Social Security Administration i U.S.A. Hon hävdade därvid att pensionen vore sådan statlig pension som avsåges i art. X 1 st. i avtalet med Amerikas Förenta Stater för undvikande av dubbelbeskattning (1 § 1 mom. 1 st. e) 1939 års tillämpningskungörelse). Hennes talan ogillades av samtliga instanser. (RR:s utslag den 8/1 1957.)

Anm.: Se närmare riksskattenämndens meddelande nr 2/1955 under 2).

Flyttningskostnader och kostnader för telefoninstallation.

Besvär av leg. läkaren N. angående inkomsttaxering år 1949. — N., som varit förordnad som underläkare vid lasarettet i Ö., hade efter egen ansökan fått förordnande som underläkare i M. N. yrkade avdrag för kostnader för flyttning från Ö. till M. med 900 kr. och för inträdesavgift och abonnemangsavgift för telefon med 224 kr. Beträffande flyttningskostnaden framhöll N., att under-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-19 19:03:32

läkare förordnades endast på viss tid och kunde ej omförordnas. Han vore således tvungen att flytta efter en viss tid och måste då i god tid söka ny tjänst för att inte behöva taga ett olämpligt förordnande. Beträffande telefonkostnaden anförde N., att han 1945 haft tjänst i Örebro, där han måst inlägga telefon för en kostnad av 100 kr. Nästa år flyttade han till Ö-vik, där han hade tjänstetelefon och fick alltså säga upp sitt abonnemang. 1948 flyttade han till M. och där fanns ej telefon, varför han åter måste skaffa telefon med en inläggningskostnad av 200 kr. N. förvägrades de yrkade avdragen i samtliga instanser. (RR:s utslag den 16/1 1957.)

Flyttningskostnader och facklitteratur för officer.

Besvär av TI samt överstelöjtnanten H. angående H:s inkomsttaxering år 1950. — H., som enligt generalorder från och med den 1/4 1949 förflyttats från Visby till Stockholm, yrkade avdrag för flyttningskostnader utöver anvisat statsbidrag med 315 kr. Vidare yrkade H. avdrag för facklitteratur med 145 kr. I specifikation uppräknades litteratur för 235 kr., däribland Försvarsväsendets rulla, Krigsvetenskapsakademiens årsbok, Eisenhowers Korståg i Europa, Churchills Andra världskriget, Liddell Harts Nu törs de tala m. m. H. åberopade att officer enligt gällande reglemente vore skyldig att tillägna sig, underhålla och förkovra de kunskaper som voro av betydelse för hans tjänst. PN vägrade avdrag för flyttningskostnaderna och medgav avdrag för facklitteratur med 50 kr. KR medgav avdrag för facklitteratur med yrkade 145 kr. RR fastställde emellertid PN:s beslut, enär H. äger åtnjuta avdrag för kostnader för facklitteratur, som är nödig för tjänstens fullgörande, men icke, såsom han i målet sökt göra gällande, är berättigad till avdrag beträffande annan litteratur, ändå att den varit av betydelse för hans förkovran och fortbildning såsom officer, samt i målet icke visats att H:s kostnader för nödig facklitteratur överstigit det av PN beräknade beloppet 50 kr. H. har icke visat fog för sin talan om avdrag för flyttningskostnader. utöver vad statsverket anvisat härför. (RR:s utslag den 16/1 1957.)

Realisationsvinst: förvärv genom köp eller gåva?

Besvär av fruktodlaren E. angående inkomsttaxering år 1951. — Genom gåvobrev den 27/2 1950 överlät E:s moder vissa fastigheter med taxeringsvärde av 67.400 kr. till E. och hans syster på villkor att mottagarna skulle övertaga betalningsansvaret för i fastigheterna intecknad gäld å 30.000 kr. Den 6/4 1950 sålde E. och hans syster fastigheterna för 260.000 kr. PN ansåg att $\frac{30.000}{67.400}$ av fastigheterna bekommits genom annat fång än gåva samt beskattade i enlighet därmed E. för hälften av realisationsvinsten. KR: ej ändring. RR undanröjde beskattningen, enär E. förvärvat sin andel i fastigheterna genom gåva. (RR:s utslag den 30/1 1957.)

Anm.: Jämför Skattenytt 1957 s. 94.

Gäldränta, som erlagts genom revers.

Besvär av direktören T. angående inkomsttaxering år 1952. — T., som indirekt ägde aktiemajoriteten i Aktiebolaget N., yrkade avdrag för ränta å lån hos bolaget med 25.226 kr. Räntebetalningen hade fullgjorts genom utfärdande av re-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-19 19:03:32

vers och bolaget hade enligt T. upptagit räntan som inkomst. PN vägrade avdrag för räntan. Hos KR framhöll TI, att T. från bolaget uttagit kontant lön med erforderligt belopp för bestridande av levnadskostnaderna. Räntan hade emellertid icke erlagts kontant utan år efter år skuldförts så att T:s skuld numera nått sådana proportioner att någon betalning över huvud icke syntes kunna ske (efter den ifrågavarande räntereversen uppgick skulden till över 866.000 kr.). KR: och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 3/1 1957.)

Anm.: Jämför RÅ 1948 ref. 1, där skattskyldig förvägrades avdrag för ränta, ehuru bolaget taxerats för räntan. Den skattskyldige ansåg sig ha erlagt räntan genom att han icke uttagit honom tillerkänd lön.

Behörig delgivning?

Besvär av direktör B. angående taxering år 1950. — Under B:s vistelse i utlandet den 18/9—24/11 1950 hade B:s sekreterare med stöd av fullmakt att utkvittera postförsändelser den 2/10 1950 utkvitterat PN:s beslut. B:s besvär till KR inkommo först den 12/12 1950. Då de alltså inkommit för sent, upptogos de ej till prövning. Hos RR invände B., att sekreteraren icke haft rättegångsfullmakt och att B. först efter hemkomsten från resan fått personlig del av PN:s beslut. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 16/1 1957.)

Besvär i rätt tid?

Besvär av försäljningschefen S. angående inkomsttaxering år 1950. — S., som hade erhållit del av PN:s beslut den 17/3 1951, anförde besvär hos KR, vilka enligt påstämpling inkommo till länsstyrelsen i länet den 18/5 s. å., dvs. å 62:a dagen. KR fann besvären såsom för sent inkomna icke kunna upptagas till prövning. RR yttrade: Handlingarna utvisa, att S:s till KR ställda besvär avsänts i rekommenderat brev till länsstyrelsen den 5/5 och för länsstyrelsen utkvitterats från posten den 18/5 1951. Huruvida avi om försändelsen inom besvärstiden inkommit till länsstyrelsen är ej upplyst. Enär vid sådant förhållande det ej kan anses utrett, att S. försuttit besvärstiden, återförvisas målet till KR. (RR:s utslag den 12/12 1956.)

Eftertaxering: ej kvittning mellan skattskyldigs yrkande om nedsättning och TI:s yrkande om höjning, när tiden för eftertaxering utgått.

Besvär av F. Restaurant AB angående eftertaxering för år 1944. — KR, varest både TI och bolaget klagade, fann att bolaget icke bort eftertaxeras för ett belopp 346 kr., avseende kassabrist, samt att å andra sidan ett TI:s yrkande om höjning av eftertaxeringen med 900 kr., avseende icke avdragsgilla gåvor, bort bifallas, enär den tid inom vilken eftertaxering må äga rum gått till ända. RR, varest endast bolaget klagade, yttrade: Enär såsom KR funnit eftertaxering icke bort äga rum beträffande beloppet 346 kr. och den tid, inom vilken eftertaxering må äga rum, gått till ända då KR meddelade sitt utslag, hade KR i anledning härav bort nedsätta eftertaxeringarna med nyssnämnda belopp. RR biföll förty bolagets talan beträffande beloppet 346 kr. (RR:s utslag den 11/12 1956.)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-19 19:03:32